A BODAJ CIĘ diabli…!

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

Słowo BODAJ to spójnik o znaczeniu ‘chociażby’ lub partykuła. Jako partykuła może mieć trzy znaczenia: ‘chyba, prawdopodobnie’ (Było to bodaj w czwartek), ‘przynajmniej’ (To pożycz bodaj dwie dychy, przecież oddam) lub ‘oby, niech’. W ostatnim znaczeniu BODAJ jest partykułą rozpoczynającą zdanie wyrażające życzenie – ale najczęściej życzenie negatywne, mające archaiczną postać zaklęcia. Zirytowani mówimy np. A BODAJ to wszyscy diabli wzięli! BODAJ to cholera wzięła! BODAJBYŚ pypcia na języku dostał za takie kłamstwa! I tak wyrzekając albo złorzecząc komuś, nawet nie zdajemy sobie sprawy, że BODAJ – mające dawniej postać BOGDAJ – pochodzi od połączenia „Bóg daj”, czyli ‘niech Bóg da’, a więc wyrażenia o znaczeniu i konotacjach całkowicie przeciwnych, pozytywnych, dobrze życzących.